

Klasifikace indoevropských jazyků a postavení slovanských jazyků mezi nimi

Rozrůžňování jazyků:

- MONOGENETICKÁ TEORIE – říká, že na světě existoval jeden jazyk a z něho se vyvinuly jiné jazyky
- POLYGENETICKÉ TEORIE – říká, že prajazyků na začátku bylo několik

Během vývoje docházelo ke 2 procesům:

- DIVERGENCE – rozrůžnění, z jednoho jazyka se rozrůžňovaly jiné

Divergentní vývoj = existoval společný prajazyk a z něj se vydělovaly jednotlivé jazyky
→ **jazyková rodina** = jazyky jsou vzájemně příbuzné, ale postupně se od sebe odlišují

- KONVERGENCE – splývání, několik jazyků se sblížilo

Konvergentní vývoj = i mezi nepříbuznými jazyky lze najít společné rysy, ovlivňují se sekundárně (jsou blízké geograficky, politicky, kulturně,...) → **jazykový svaz** = nepříbuzné jazyky získávají vzájemným působením společné prvky

Klasifikace jazyků světa

- vnějších okolností – sociolingvistická a areální (geografická) klasifikace jazyků
- vlastností jazyků samých – genealogická (genetická) a typologická klasifikace jazyků

Genealogická (genetická) klasifikace jazyků

- spjata s diachronní jazykovědou
- třídí jazyky podle jejich původu: jazyky příbuzné vzniklé diferenciací společného prajazyka
- základní jednotkou je jazyková rodina, která se dělí na jazykové větvě
- jazykové rodiny měly prapůvod v jakési prarodině, nazývané rodina nostratrická

Indoevropské jazyky

- indoevropské jazyky – dělení na jazyky satemové a kentumové (klasické dělení indoevropských jazyků mladogramatickou školou podle rozdílného vývoje původních tří řad velár: k, g, gh (ch) - proti lat. *kentum* "sto" x staroperské (staroíránské) *satem*.

- v kentumových jazycích jen protiklad čistých a labiálních velár

Kentumové jazyky: keltské, germánské, řečtina, latina, tocharština a anatólština

- v satemových zachován protiklad velár čistých a palatálních (v češtině sto, zima)

Satemové jazyky: indické, íránské, slovanské, baltské, arménský, albánský